

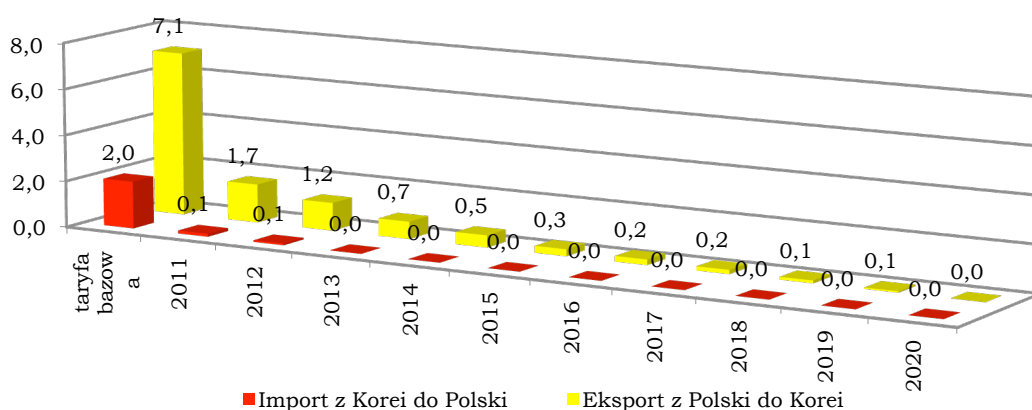
Warunki dostępu do rynku koreańskiego dla polskich towarów i usług oraz działania interwencyjne na rzecz polskich podmiotów gospodarczych

Dostęp do rynku koreańskiego

W 2011 r. weszła w życie umowa o wolnym handlu pomiędzy Unią Europejską a Republiką Korei znosząca większość barier handlowych oraz wprowadzająca ułatwienia w dostępie do rynku obu stron umowy. Umowa przewiduje m.in. stopniowe zniesienie praktycznie wszystkich barier taryfowych pomiędzy stronami, wielu barier pozataryfowych, a także wzajemne zwiększenie dostępu do rynków w zakresie inwestycji i świadczenia usług. W ramach umowy zniesionych zostało 70% ceł w handlu wzajemnym pomiędzy UE a Koreą Południową na towary pochodzące z tych obszarów. Redukcja pozostałych ceł na wyroby przemysłowe następować będzie stopniowo, aż do osiągnięcia poziomu 0% w 2020 r.

W przypadku wymiany handlowej pomiędzy Polską a Republiką Korei, przeciętna efektywna taryfa celna, czyli ważona wielkością obrotów w poszczególnych grupach towarowych, w imporcie z Korei Południowej do Polski przed wejściem w życie umowy o wolnym handlu, wynosiła ok. 2,0%, natomiast w eksporcie z Polski do Korei ponad 7%. Poniższy wykres przedstawia harmonogram redukcji taryf celnych pomiędzy Polską a Republiką Korei na podstawie umowy o wolnym handlu pomiędzy UE a Republiką Korei.

Wykres 8. Harmonogram redukcji taryf celnych dla Polski i Republiki Korei na podstawie umowy o wolnym handlu pomiędzy UE a Republiką Korei.

Źródło: Opracowanie WPHI w Seulu na podstawie „Umowy o wolnym Handlu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Korei, z drugiej strony” (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej; 14.5.2011), a także danych Korea International Trade Association.

Niezależnie od powyższych zmian, Republika Korei pozostaje nadal silnie chronionym rynkiem. Instrumentami chroniącymi rynek koreański nie są już wprawdzie wysokie cła, ale tzw. instrumenty pozataryfowe oraz instrumenty kontroli administracyjnej. W skuteczny sposób utrudniają eksport produktów na ten rynek. Do sektorów koreańskiej gospodarki, w których bariery są najbardziej uciążliwe dla polskich eksporterów, należą: przemysł rolno-spożywczy, przemysł medyczny, farmaceutyczny i kosmetyczny. Dodatkowym utrudnieniem są długotrwałe procedury pozyskiwania niezbędnych dokumentów i w nieskończoność przeciągające się negocjacje z instytucjami mających w swoim zakresie ochronę rynku koreańskiego.

Z aktualnych analiz barier w dostępie do rynku koreańskiego, które opracowywane są cyklicznie przez Delegaturę Unii Europejskiej w Korei przy aktywnym współudziale przedstawicieli państw członkowskich UE wynika, że w ostatnim okresie nie nastąpiły istotne zmiany w kierunku ułatwienia dostępu do rynku koreańskiego poprzez usunięcie lub ograniczenie barier poza taryfowych. Z punktu widzenia interesów polskich eksporterów, w szczególności dotyczy to takich towarów rolno-spożywczych jak mięso wieprzowe (zakaz importu w związku z ASF) i wołowe (zakaz importu w związku z BSE) oraz produkty pochodne, a także świeże warzywa i owoce (restrykcyjne przepisy fitosanitarne). Ponadto, w dniu 6 grudnia 2016 r. władze koreańskie (MAFRA) wprowadziły zakazu importu drobiu i mięsa z drobiu z Polski w związku z występowaniem na terenie Polski ognisk ptasiej grypy. Podobnie kształtuje się sytuacja, jeśli chodzi o kosmetyki. Problemem nadal pozostają różnice dotyczące dozwolonych i zakazanych składników używanych w produktach kosmetycznych oraz maksymalnych dozwolonych stężeń niektórych składników kosmetyków. Wiąże się to z koniecznością opracowywania produktów przeznaczonych specjalnie na rynek koreański. Ponadto, ze względu na różnice w przepisach dot. maksymalnych dozwolonych stężeń, strona koreańska wymaga podawania składu ilościowego produktów, co może naruszać tajemnicę producenta,

a tym samym zniechęca do eksportu na rynek koreański. W kwestii sektora motoryzacyjnego problemem pozostaje nakaz certyfikacji części samochodowych.

Głównymi instytucjami koreańskimi zajmującymi się wdrażaniem instrumentów pozataryfowych oraz kontroli administracyjnej, podobnie, jak 2015 r., pozostają:

- *Animal and Plant Quarantine Agency (QIA, dawniej NVRQS)* – prowadzący ścisłą kontrolę importu oraz samych eksporterów produktów świeżych pochodzenia zwierzęcego i roślinnego. W odniesieniu do Polski dotyczy to aktualnie producentów i produktów mięsa wieprzowego i wołowego, na które Korea aktualnie utrzymuje zakaz importu z Polski.
- *Ministry of Food and Drug Safety (wcześniej Korea Food and Drug Administration - KFDA)* – prowadzące nadzór dotyczący importu i dystrybucji pozostałych produktów spożywczych, farmaceutyków, kosmetyków, produktów Agro–chemicznych, a także odpowiedzialne za rejestrację na koreańskim rynku importowanych urządzeń medycznych. Dopuszczenie do sprzedaży produktów spożywczych i kosmetycznych wymaga niejednokrotnie przedstawienia dokładnego składu produktów wraz z opisem stosowanych technologii i schematu produkcji, co w niektórych przypadkach przyczyniało się do rezygnacji polskich eksporterów z wejścia na rynek Republiki Korei w obawie przed możliwością skopiowania ich technologii produkcji i samych produktów.
- *Ministry of Agriculture, Food and Rural Affairs (MAFRA)* – wprowadzające zmiany w zakresie certyfikacji organicznych przetworzonych produktów spożywczych wprowadzanych na rynek Korei Południowej (*organic processed food management system*).

Perspektywy i prognoza rozwoju współpracy gospodarczej z Republiką Korei.

Rozwój współpracy handlowej

W dotychczasowej wymianie handlowej z Republiką Korei, Polska odnotowywała ujemny bilans handlowy. Deficyt ten, jak już wspomniano wyżej, spowodowany jest strukturą handlu pomiędzy obydwoma krajami, w której to polski eksport skupia się na produktach stosunkowo niskiej wartości dodatniej, a import na produktach o wysokiej wartości dodatniej oraz wielomilionowych inwestycjach koreańskich w Polsce. Szczególnie wysoki deficyt notowany jest w sektorach zaawansowanych technologii oraz maszyn i urządzeń. Ze względu na stale rosnącą siłę nabywczą oraz wzrost obrotów handlowych z Polską, nasz kraj stanowi znaczny rynek zbytu dla produktów koreańskich. Republika Korei, natomiast, pozostaje rynkiem odległym dla polskich przedsiębiorców, którzy możliwości sprzedaży w pierwszej kolejności poszukują na rynkach europejskich.

Wymiana handlowa pomiędzy obydwoma krajami ograniczana jest przez szereg czynników rynkowych i administracyjnych, które niewiele zmieniły się od 2015 r. Najważniejsze z tych czynników to:

- a) Instrumenty ochrony rynku stosowane przez stronę koreańską - pomimo podpisania szeregu umów o wolnym handlu Republika Korei należy do jednego z najbardziej chronionych rynków wśród wszystkich krajów OECD. Wśród instrumentów ochronnych stosowane są przede wszystkim środki pozataryfowe oraz uciążliwe bariery administracyjne.
- b) Dystans geograficzny – odległość pomiędzy obydwoma krajami przyczynia się w dużym stopniu do niechęci polskich eksporterów do rozpoczęcia współpracy z firmami koreańskimi. Podobnie wygląda sytuacja ze strony koreańskich małych i średnich przedsiębiorstw. Niemniej jednak, otwarcie bezpośredniego połączenia pomiędzy Warszawą a Seulem przez firmę LOT, w październiku 2016 r. może przyczynić się do znacznego rozwoju kontaktów handlowych, współpracy inwestycyjnej, a także turystyki przyjazdowej do Polski, co również nie pozostaje bez wpływu na rozpoznawalność polskich marek wśród koreańskich konsumentów.
- c) Bariery kulturowe - Polska i Korea należą do różnych grup kulturowych, co ma znaczące konsekwencje w relacjach biznesowych, np. w negocjacjach czy kulturze pracy.
- d) Napięcia polityczne na Półwyspie Koreańskim - Korea Południowa i Korea Północna nie podpisały traktatu pokojowego po zakończeniu działań wojennych w 1953 r. i formalnie są w stanie wojny. Zdarzające się nieustannie napięcia w relacjach między państwami, próby z bronią nuklearną i środkami balistycznymi do jej przenoszenia oraz nieustające i nasilające się incydenty zbrojne na granicy obu państw koreańskich stanowią dla niektórych polskich firm istotną barierę w podejmowaniu działań na koreańskim rynku.

Do wzrostu napięcia sytuacji politycznej w Republice Korei w 2016 r. przyczynił się skandal związany z prezydent Park Geun-hye oraz usunięcie jej ze stanowiska. Niemniej jednak, fakt, że kryzys został zażegnany zgodnie z procedurami demokratycznymi, a także planowane są wybory prezydenckie w maju 2017 r., powodują, że sytuacja polityczna i gospodarcza w Republice Korei w krótkim czasie odzyskają równowagę.

W przypadku polskiego eksportu do Korei jego dynamika zależy od następujących czynników:

- implementacji zapisów umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Republiką Korei i postępie przy znoszeniu przez Koreę barier celnych oraz liberalizacji ograniczeń pozataryfowych dla produktów unijnych,
- gotowości polskich przedsiębiorstw do internacjonalizacji i aktywizacji działań eksportowych poza rynki Unii Europejskiej, w tym aktywności polskich eksporterów na rzecz spełnienia wymagań nakreślonych w postanowieniach *EU-Korea FTA*.
- zwiększenia aktywności wszelkich polskich instytucji promujących polskie towary, gospodarkę, osiągnięcia naukowe i rodzimy eksport.

Biorąc pod uwagę specyfikę koreańskiego rynku, działania promocyjne w odniesieniu do polskiego eksportu nadal należy koncentrować w obszarach, w których możliwe jest wykorzystanie przez polskie firmy istniejących nisz rynkowych lub w sektorach, w których Republika Korei jest importerem netto. Działania WPHI muszą w wymierny sposób wspomagać skrócenie dystansu pomiędzy polskimi przedsiębiorcami a ich koreańskimi partnerami a przede wszystkim stale inicjować wszelkie możliwe czynności dyplomatyczne celem zniesienia przeszkód i wprowadzenia ułatwień dla naszych produktów i usług na rynku koreańskim.

Ponadto jednym z najważniejszych działań powinno być promowanie multimodalnego połączenia lądowego (kolejowego) Polski z Azją – Chinami, a także Koreą Południową. Chiński „Jedwabny Szlak”, ze względu na stosunkowo niski koszt oraz krótki czas transportu towarów ma szansę stać się opcją konkurencyjną dla transportu lotniczego oraz morskiego, a tym samym przyczynić się do rozwoju relacji handlowych pomiędzy Polską a Azją, w tym Republiką Korei.

W najbliższych latach do obszarów, w których WPHI upatruje największych szans na aktywizację polskiego eksportu do Republiki Korei należą:

- przemysł chemiczny (w tym kosmetyczny i farmaceutyczny)
Wartość rynku chemicznego Republiki Korei szacowana jest na ok. 100 mld USD (import w wysokości ok. 40 mld USD). Z kolei wartość rynku kosmetycznego szacowana jest na ok. 6 mld USD (import w wysokości ok. 1,7 mld USD), a farmaceutycznego na ponad 14 mld USD (z importem rzędu 4,9 mld USD). Uwzględniając możliwości produkcyjne polskiego przemysłu chemicznego (surowce i komponenty, farmaceutyki, nawozy i pestycydy, farby, kazeina, kleje etc.), w tym także kosmetycznego (Polska jest czołowym producentem i eksporterem kosmetyków w Europie Środkowej), istnieje duży potencjał współpracy w tym sektorze. Obecnie, na przykład, sprzedaż kosmetyków na rynek koreański prowadzą już firmy: Ziaja, AA Oceanic, Dr Irena Eris, Pharmaceris oraz Platinum, DAX Cosmetics (Perfecta), Bielenda, oraz Inglot, który otworzył swój sklep w Seulu pod koniec 2016 r.
- przemysł spożywczy
Czynniki naturalne oraz demograficzne sprawiają, że Republika Korei nie jest samowystarczalna w produkcji żywności. Aż 70% powierzchni kraju to teren górzysty, który nie sprzyja rozwojowi rolnictwa. Tereny uprawne zajmują dziś zaledwie 16,6% powierzchni Korei Południowej (w Polsce prawie 40%). Republika Korei od lat jest importerem netto artykułów rolno-spożywczych, a produkcja żywności w tym kraju opiera się w dużej mierze na surowcach importowanych. Ocenia się, że importowane surowce do produkcji, łącznie z wyrobami gotowymi sprowadzanymi z zagranicy, stanowią wartościowo około połowę żywności na rynku koreańskim. Od 2004 r. Polska odgrywała istotną rolę jako dostawca mięsa wieprzowego na rynek Korei Południowej. Od końca 2009 r. lokalny rynek był otwarty również na mięso drobiowe. Eksport wieprzowiny z Polski do Republiki Korei został wstrzymany z powodu wystąpienia na terenie Polski afrykańskiego pomoru świń. Import drobiu, natomiast, został zakazany w z powodu wykrycia na terenie Polski przypadków ptasiej grypy. Polska eksportuje do Republiki Korei duże ilości proszku z aronii, jednak ostatnio popyt na ten produkt zaczął spadać, dlatego istotne jest, by Polska promowała na rynku koreańskim także inne produkty spożywcze oraz płody rolne. Wśród polskich produktów mających znaczące szanse na wzrost sprzedaży na rynku koreańskim są m.in. produkty przemysłu młynarskiego, tj. mąka pszenna i skrobia ziemniaczana, przetwory mleczne do wykorzystania przemysłowego (kazeina i kazeiniany), proszki serwatkowe, laktoza. Ze względu na szczególną specyfikę rynku produktów żywnościowych Korei Południowej, związaną z innym niż w Polsce modelem preferencji konsumentów i nawyków żywieniowych, zdaniem WPHI w Seulu większe szanse na eksport z Polski mają produkty tzw. „Zdrowej Żywności”, produkty bezcukrowe i bezglutenowe oraz produkty zielonej agrotechniki. Wśród takich wyrobów znajdują się: produkty nabiałowe, w tym w szczególności sery, słodycze i wyroby cukiernicze oraz przetwory owocowe i warzywne. Płatki i pieczywo suche, a nadto wszystkie i w każdej postaci produkty liofilizowane. Także przetwory rybne i owoców morza, inne niż te obecne na rynku Koreańskim. Ponadto WPHI w Seulu widzi również szanse w nawiązaniu współpracy w odbudowie koreańskiego sektora rolno-spożywczego. Wsparcie to oczywiście dotyczyłoby produkcji nie zagrażającej

polskiemu eksportowi do Korei. Polska mogłaby być dostarczycielem technologii – know-how jak i komponentów do produkcji rolnej(sadzonki, pasze, nawozy itp.)

Bariery dostępu do rynku Koreańskiego.

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji w Selu uprzejmie informuje, że z aktualnych analiz barier w dostępie do rynku koreańskiego, które opracowywane są cyklicznie przez Delegaturę Unii Europejskiej w Korei (vide załączniki) przy aktywnym współudziale przedstawicieli państw członkowskich UE (w tym WPHI w Seulu) wynika, że w ostatnim okresie nie nastąpiły istotne zmiany w kierunku ułatwienia dostępu do rynku koreańskiego poprzez usunięcie lub ograniczenie barier pozataryfowych.

Z punktu widzenia interesów polskich eksporterów w szczególności dotyczy to takich **towarów rolno-spożywczych** jak mięso wieprzowe (*zakaz importu w związku z ASF*) i wołowe (*zakaz importu w związku z BSE*) oraz produkty pochodne, a także świeże warzywa i owoce (*restrykcyjne przepisy fitosanitarne*). Chcielibyśmy również zwrócić uwagę na fakt, że w dniu 6 grudnia 2016 r. władze koreańskie (MAFRA) wprowadziły zakazu importu drobiu i mięsa z drobiu z Polski w związku z występowaniem na terenie Polski ognisk ptasiej grypy (*avian influenza*).

Jesli chodzi o towary przemysłowe dotyczy to kosmetyków (*restrykcyjne przepisy w zakresie dopuszczenia do sprzedaży*) oraz sektor motoryzacyjny (*certyfikacja części samochodowych*). W załączonym wykazie dotyczącym problemów związanych z dostępem do koreańskiego rynku opracowanym na dzień 9 grudnia 2016 r., sektory istotne z punktu widzenia interesów polskich eksporterów zaznaczone zostały kolorem fioletowym.

W związku z wykryciem przypadków afrykańskiego pomoru świń (*African swine fever – ASF*) na terytorium Polski (województwo podlaskie) WPHI w Seulu aktywnie współpracuje z Delegaturą UE w Seulu w sprawie zniesienia zakazu importu wieprzowiny z Polski do Korei. Pomimo wprowadzenia przez Polskę i UE rygorystycznych środków kontroli oraz ścisłego zdefiniowania obszaru zagrożonego, Korea wprowadziła ogólnokrajowy zakaz importu powyższych produktów, nie uznając zasady regionalizacji, tj. ograniczenia zakazu importu wyłącznie od tej części kraju, na której wystąpiły przypadki ASF.

W wyniku wspólnych interwencyjnych działań WPHI i Delegatury UE w Seulu w grudniu 2015 r. koreańskie Ministerstwo Rolnictwa, Żywności i Spraw Wiejskich (MAFRA) przesłało kwestionariusz w sprawie uznania regionalizacji dot. ASF w Polsce (*Questionnaire for evaluating regionalization of African swine fever in Poland*) czyli wznowienia eksportu wieprzowiny z obszarów Polski uznanych za wolne od ASF. Kwestionariusz ten został przekazany do Głównego Inspektoratu Weterynarii i następnie po wypełnieniu przesłany przez WPHIz powrotem do MAFRA w celu dalszej analizy.

W dniu 18 maja 2016 w Delegaturze Unii Europejskiej w Seulu odbyła się spotkanie przedstawicieli ambasad krajów będących członkami UE z członkami delegacji Komisji Handlu Międzynarodowego (INTA) Parlamentu Europejskiego, która przebywała w Korei w dniach 17-19 maja 2016. Głównym celem wizyty delegacji na czele której stał p. Bernd Lange oraz polski europoseł p. Adam Szejnfeld było zebranie danych i zapoznanie się z praktycznymi aspektami działania Porozumienia o Wolnym Handlu między Koreą i UE (FTA) w celu przygotowania przez Europejski Parlament raportu na temat implementacji *EU-Korea FTA*. W czasie spotkania z przedstawicielami Parlamentu Europejskiego przedstawiciel WPHI poruszył kwestię zakazu importu wieprzowiny z Polski do Korei w związku z występowaniem ASF na terenie województwa podlaskiego. W swoim wystąpieniu przedstawiciel WPHI zwrócił również uwagę na uciążliwość procedury zniesienia zakazu importu wieprzowiny z Polski i wynikających z tego utrudnień mających na celu spełnienie długotrwałych, biurokratycznych procedur wymaganych przez koreańskie władze weterynaryjne.

W sierpniu 2016 r. w związku z pojawiającymi się nowymi ogniskami ASF u świń domowych w Polsce, w tym również poza regionem województwa podlaskiego władze koreańskie zawiesiły procedurę zniesienia zakazu importu polskiej wieprzowiny do Korei.

W dniu 7 września 2016 r. w Delegaturze Unii Europejskiej w Seulu odbyło się spotkanie, na którym [m.in.](#) omawiane były kwestie fitoweterynaryjne dotyczące wprowadzonych przez stronę koreańską restrykcji importowych w zakresie przetworzonych produktów pochodzenia zwierzęcego z krajów członkowskich Unii Europejskiej. Przy okazji omawiania tego tematu przedstawiciel WPHI poruszył kwestie zawieszenia przez władze koreańskie procedury zniesienia zakazu importu wieprzowiny z Polski. Efektem tych działań było wystosowanie w dniu 29.09.2016 przez Delegaturę Unii Europejskiej w Seulu pisma w tej sprawie do władz koreańskich z prośbą o szczegółowe wyjaśnienie motywów i działań związanych z zawieszeniem procedury analizy ryzyka importu wieprzowiny i wprowadzenia zasady regionalizacji. WPHI w Seulu jest również w stałym kontakcie z przedstawicielami koreańskiej administracji rządowej i cały czas podejmuje aktywne działania na rzecz jak najszybszego zniesienia zakazu importu polskiej wieprzowiny do Korei.